

Tarih : 31.01.2019

No : 2019/12

Konu : **7162 Sayılı Kanun'la Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Yapılan Değişiklikler**

30 Ocak 2019 tarihli ve 30671 sayılı Resmi Gazete'de "7162 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanun ile yapılan düzenlemelerden öne çıkan hususlar aşağıdaki şekilde özetlenmiştir.

1) 2019 yılında uygulanacak asgari ücret destek tutarı belirlenmiştir.

Bu Kanunun **10 uncu maddesiyle**, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici 78 inci madde ile asgari ücret desteğinin 2019 yılında da devam ettirilmesi sağlanmıştır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanun'un (4/a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2018 yılının aynı ayına ilişkin SGK'ya verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 102 TL (**aylık 3.060 TL**) ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2019 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için prime esas günlük kazanç tutarının 203 TL (**aylık 6.090 TL**) ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2019 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

c) 2019 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2019 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için ortalama sigortalı sayısı;

- **500'ün altında** olan işyerleri için **günlük 5 TL** (aylık 150 TL),
- **500 ve üzerinde** olan işyerleri için **günlük 3,36 TL** (aylık 100,8 TL)

ile çarpımı sonucu bulunacak tutar bu işverenlerin SGK'ya ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilecektir.

Örneğin, kazançları 2018/Şubat ayında 102 TL (aylık ücreti 3.060 TL) ve altı olan uzun vadeli sigorta kollarına tabi 4 sigortalı için bildirilmiş 120 gün, 2019/Şubat ayı için destekten yararlanılacak gün sayısı olarak esas alınacaktır. 120 günlük prim ödeme gün sayısının 5,00 TL (ortalama sigortalı sayısı 500'ün altında olan işyerleri için günlük tutar) ile çarpımı sonucu bulunacak tutar (120 x 5,00 = 600,00-TL) ilgili işveren açısından 2019/Şubat ayı için yararlanılacak azami destek tutarı olacaktır.

Asgari ücret desteğinden **yararlanılamayacak haller** ise aşağıdaki gibidir:

- Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2018 yılı Ocak ila Kasım ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile (4/a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından **en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması**,
- İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2019 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermemesi,
- Sigorta primlerini yasal süresinde ödememesi,
- Denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi,
- Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması.

2) Vergiye uyumlu mükellef düzenlemesinde; 10 TL sınırının 250 TL'ye çıkarılması ve ihraç kayıtlı mal teslimlerine ilişkin şartların sağlanamaması durumunda terkin edilen vergilerin tecil süresinin bitiminden itibaren 15 gün içerisinde ödenmesi halinde, vergilerin kanuni süresi içerisinde ödenmiş olması şartı ihlal edilmemiş sayılacaktır.

Aynı Kanununun 3 üncü maddesiyle, Gelir Vergisi Kanununun "**Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi**" başlıklı mükerrer 121 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan değişiklikle, vergiye uyumlu mükellef düzenlemesinde yer alan eksik ödemelere ilişkin belirlenen her bir beyanname itibarıyla **10 Türk lirası sınırı 250 Türk lirasına** çıkarılmıştır.

Ayrıca, ihraç kayıtlı mal teslimlerine ilişkin KDV Kanununun ve ÖTV Kanunu uygulamalarında olduğu gibi ilgili vergi kanunu gereğince tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesi halinde (ihracatın üç ay içerisinde gerçekleştirilmesi gibi) terkin edilecek vergilerin, söz konusu şartların sağlanamaması durumunda, kanunlarında öngörülen tecil süresinin (örneğin ihraç kayıtlı teslimlerde teslimin yapıldığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar olan süre) bitiminden itibaren 15 gün içerisinde ödenmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 nci maddesi ile getirilmiş olan tahakkuk eden vergilerin kanuni süresi içerisinde ödenmiş olması şartı ihlal edilmemiş sayılacaktır.

3) İşsizlik kapsamında verilen tazminatlardan hangilerinin istisna kapsamına girdiği hususuna açıklık getirilmektedir.

Aynı Kanununun **2 nci maddesiyle**, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "**Tazminat ve Yardımlarda**" başlıklı 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan değişiklikle, işsizlik kapsamında verilen tazminatlardan hangilerinin istisna kapsamına girdiği hususuna açıklık getirilmektedir.

Mevcut uygulamada, işverenlerce, Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesi kapsamında hizmet erbabına ölüm, engellilik ve hastalık gibi durumlarda sosyal amaçlarla bazı tazminatlar ödenmekte veya yardımlar yapılmakta ve istisna kapsamında olduğu için bu ödemelerden gelir vergisi kesilmemektedir.

Bu ödemeler yanında ilgili hizmet erbabına 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ile işverenlerce 4857 sayılı İş Kanununun 21 inci maddesine göre ödenen işe başlatmama tazminatları da (arabuluculuk faaliyeti sonucunda tarafların, işçinin işe başlatılmaması konusunda anlaşmaları halinde en çok sekiz aylık ücret tutarında ödenecek işe başlatmama tazminatları dahil) istisna kapsamında olduğundan, bu ödemelerden de gelir vergisi kesintisi yapılmamaktadır.

Ancak, uygulamada işverenler tarafından işten çıkarılan hizmet erbabına yukarıda belirtilen kanunlar kapsamında olmaksızın, işsizlik veya işe başlatmama tazminatı ve benzeri adlar altında çeşitli ödemeler yapılmakta ve bu ödemelerin de anılan istisna kapsamında olduğu yönünde ihtilaflar yaratılmaktadır.

Yapılan değişiklikle, işsizlik kapsamında verilen tazminatların hangilerinin istisna kapsamına girdiği hususuna açıklık getirilmektedir.

Buna göre;

- Ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlara ilişkin istisna aynen korunmakta,
- İşten çıkarılan hizmet erbabına ödenen "işsizlik" tazminatlarından sadece 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen "işsizlik ödeneği" ve ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen "işe başlatmama tazminatı"na istisna uygulanacaktır.

Eski düzenleme:	Yeni düzenleme:
1. Ölüm, engellilik, hastalık ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil) verilen tazminat ve yapılan yardımlar;	1. Ölüm, engellilik, hastalık ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen işe başlatmama tazminatı ve yapılan yardımlar;

4) Ülkemizde oynanacak olan 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına yönelik olarak UEFA ve işyeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayan katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişiliklere, bu müsabakalarla sınırlı olarak KDV istisnası getirilmiştir.

Aynı Kanunun 6 ncı maddesi ile KDV Kanununa eklenen geçici 40 ıncı maddeyle, ülkemizde oynanacak olan 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına yönelik olarak UEFA ile işyeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayan katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişiliklere, ülkemizde oynanacak olan 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakaları dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları KDV’den müstesna tutulmuştur.

Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilecektir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise 32 nci madde

hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilecektir.

5) 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlara da kurumlar vergisi istisnası uygulanacaktır.

Aynı Kanununun **11 inci maddesi** ile Kurumlar Vergisi Kanununun "**Sınai mülkiyet haklarında istisna**" başlıklı 5/B maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklik ile 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşların da kurumlar vergisi istisnasından yararlanabileceği hususu açıklığa kavuşturulmuştur.

6) Yerli ve yabancı sinema film gösterimi yapan işletmelerin ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu olmaksızın e-bilet uygulamasına geçmeleri teşvik edilmektedir.

Aynı Kanununun **5 inci maddesiyle**, Belediye Gelirleri Kanununun "**Nispet ve Miktar**" başlıklı 21 inci maddesinin ikinci fıkrasında yapılması öngörülen değişiklikle, yerli ve yabancı sinema film gösterimi yapan işletmelerin ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu olmaksızın e-bilet uygulamasına geçmeleri teşvik edilmektedir.

7) İ kale sözleşmelerine ilişkin yapılan ödemelerden kesilen bazı tutarların iadesi mümkün kılınmaktadır.

Aynı Kanununun **4 üncü maddesiyle**, Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 89 uncu madde ile 27.03.2018 öncesinde işten ayrılanlar için ikale sözleşmelerine ilişkin yapılan ödemelerden kesilen bazı tutarların iadesi mümkün kılınmıştır.

Hatırlanacağı üzere, 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen (7) numaralı bent ile hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımların Gelir Vergisi Kanununun uygulamasında ücret sayılacağı, 27/3/2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere hüküm altına alınmıştır.

Aynı şekilde, 7103 sayılı Kanunla, Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinde yapılan değişiklikle de bu tazminatlara uygulanacak istisna açıklığa kavuşturulmuştur.

Ancak, 7103 sayılı Kanunun yayımından önceki dönemler için bu ödemeler üzerinden kesilen gelir vergilerinin iadesine yönelik olarak çok sayıda dava açıldığı bilinmektedir.

Yapılan bu düzenlemeyle, 27/3/2018 tarihinden önce işten ayrılan hizmet erbabına, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında yasal haklarına ek olarak ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlardan yapılan gelir vergisi kesintisinin red ve iadesi sağlanmaktadır.

8) Evde imal edilen bazı ürünlerin internet üzerinden satılması durumunda esnaf muafiyetinin kaybedilmemesi sağlanmaktadır.

Bu Kanunun **1 inci maddesiyle**, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "**Vergiden Muaf Esnaf**" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yapılan değişiklik ile evde imal ettikleri bazı ürünleri, yıllık asgari ücretin brüt tutarını aşmayacak şekilde internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanların, esnaf muafiyetini kaybetmemeleri sağlanmaktadır.

Bilgilerinize sunarız,

Saygılarımızla.